

Co pomůže rublu v roce 2024

k-politika.ru/chto-pomozhet-rublyu-v-2024-godu

2 января 2024 г.

Minulý rok byl pro ruskou měnu těžký. Dvakrát dolar okamžitě přesáhl 100 rublů. A pokaždé na to úřady rychle reagovaly a chránily rubl. Protože nechat dolar posílit na trojciferné číslo bylo nebezpečné pro finanční stabilitu. Co čeká rubl v roce 2024?

„V srpnu a říjnu 2024 hodnota dolaru občas přesáhla 100 rublů. Jde o důležitou psychologickou bariéru, po které ruské úřady přijaly opatření k posílení rublu,“ říká Vladimir Černov, analytik Freedom Finance Global.

V srpnu na mimořádném zasedání centrální banka prudce zvýšila klíčovou sazbu a v říjnu úřady zavedly povinný prodej výnosů z vývozu (po dobu šesti měsíců). Pokud by tato opatření nebyla zavedena, dolar by se dostal výrazně nad 100 rublů, což je extrémně nebezpečné pro finanční stabilitu země. A vrátit rubl z takového dna je mnohem těžší a dražší, je lepší reagovat rychle, než později přepálit rezervy s minimálním efektem.

V roce 2023 rubl vůči dolaru oslabil téměř o třetinu. A hlavním důvodem je snížení přebytku běžného účtu obchodní bilance Ruska, poznamenává Černov.

Co se stalo? Dovoz se v první polovině roku zotavil a dokonce vzrostl na úroveň 2020–2021, jako by neexistovaly žádné západní sankce. Ale na druhou stranu příjmy z exportu z prodeje plynu a ropy v prvním čtvrtletí prudce klesly, když vstoupila v platnost embargo a cenové stropy. Na jaře a v létě se díky perestrojce na východ začaly exportní výnosy postupně zotavovat, ale to se pro ruskou měnu ukázalo jako

nedostatečné a nadále trpěla. Trh nebyl schopen regulovat směnný kurz rublu: na trhu bylo příliš mnoho rublů a nebylo dost cizí měny. Tato nerovnováha vytvořila tlak na kurz.

„Jen díky prezidentskému dekretu o povinném prodeji výnosů z exportu byl trh nasycen dolary a eury a rubl dokázal od poloviny října posílit zhruba o 10 %,“ poznamenává Černov.

Negativní dopad na rubl měla i geopolitika. „Rubl zůstává citlivý na napětí v geopolitických konturách Ruské federace. Příkladem je pokles rublu během eskalace konfliktu o Náhorní Karabach. Všimněme si také nečekaného letního domácího politického vyhrocení – události z konce června podnítily zvýšený odliv kapitálu,“ zdůrazňuje další důvod Alexander Bakhtin, investiční stratég společnosti BCS World of Investments.

Síla samotného dolaru také tlačila na kurz rublu. „Index DXY (index dolaru vůči šesti světovým měnám) se na pozadí cyklu zvyšování sazeb Fedu letos nadále pohyboval na úrovních blízkých maximu za posledních 20 let. A přestože po únoru 2022 se korelace rublu s globálními měnovými trendy znatelně snížila, silné pohyby dolaru prostřednictvím křížových kurzů stále nacházejí odezvu v rublu,“ poznamenává Bakhtin.

Co čeká rubl v roce 2024? Začátek roku pro něj může být těžký. Za prvé, jak poznamenává Bachtin, leden je podle statistik obvykle jedním z nejslabších měsíců pro národní měnu, protože obchodní činnost o svátcích téměř zamrzne a devizový trh se stává ještě „tenčím“. Za druhé, prosincový pokles cen ropy se může v lednu promítnout do snížení příjmů z exportu, což rovněž vyvine tlak na rubl. „Podle našeho názoru může dolar v lednu vzrůst na 92–94 rublů. V budoucnu by měl rubl postupně posilovat,“ předpovídá Bachtin.

To znamená, že stále neočekává výrazné oslabení rublu, protože faktory ve prospěch jeho posílení začnou působit v lednu. Od ledna se tak začne nejvýrazněji projevovat peněžní faktor podporující rubl - vysoká sazba centrální banky. Vliv vysokých sazeb může dosáhnout vrcholu v únoru až březnu, dodává expert.

Navíc směnný kurz rublu na začátku roku může být podpořen centrální bankou, která začne prodávat měnu v lednu, pokud ceny ropy budou pod 88-90 dolary za barel, poznamenává Alexander Potavin, analytik Finam Financial Group.

Podle jeho prognózy bude v prvním čtvrtletí roku 2024 kurz rublu poměrně stabilní a dolar se bude obchodovat kolem 90-95 rublů, ale od dubna do května můžeme vidět novou vlnu devalvace rublu.

V dubnu skončí povinný prodej výnosů z exportu, který hraje důležitou roli v podpoře rublu. Slabší kurz navíc pomáhá doplnit rozpočet, ve kterém výrazně vzrostly výdaje i příjmy.

„Pokud tento prezidentský dekret o povinném prodeji výnosů z exportu nebude po volbách prodloužen, což je nepravděpodobné, pak ruský rubl začne postupně slábnout kvůli nedostatku cizí měny na moskevské burze. Přísná měnová politika Bank of Russia a očekávání jejího uvolnění ve Spojených státech však bude brzdit oslabování rublu. Proto předpovídáme jeho oslabení na 96-99 za dolar ve druhé polovině roku 2024,“ poznamenává Černov.

Bachtin se domnívá, že povinný prodej příjmů z exportu může pokračovat i po dubnu, ale s nižší hranicí prodeje. To pravděpodobně rubl neposílí, ale alespoň to sníží jeho volatilitu.

„Očekáváme, že průměrná roční sazba bude 86,6 rublů za dolar. Volatilita rublu bude záviset na stavu běžného účtu, který bude určován cenami ropy. Předpokládáme, že celková volatilita za rok se výrazně

sníží a testování tříciferných úrovní se jeví jako možné pouze v případě nějakých šokových událostí," říká Bakhtin z BCS World of Investments.

"Obecně platí, že dolar na úrovni 85-90 rublů odpovídá zájmům rozpočtu a je pohodlný pro ekonomiku, takže úřady mohou usilovat o stabilizaci směnného kurzu na těchto úrovních," uzavírá expert.

Olga Samofalová